

2. Словник української мови : [в 11 т.] / АН УРСР, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України Т. 4 : І-М / [ред. А. А. Бурячок, П. П. Доценко]. 1973. 840 с.

3. Marvin Bower: Vision, Leadership, and the Creation of Management Consulting, 2007. 278 с.

4. Красовська І. С. Психологічний супровід становлення лідерських якостей особистості під час навчально-виховного процесу. Психологічні умови становлення особистості в сучасному суспільстві: матеріали всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конференція (Кропивницький, 19 берез. 2017 р.). 184 с.

5. Лозова О. М. Компетентнісний підхід у професійній підготовці майбутніх психологів: монографія. Вінниця: Віндрук, 2014. 184 с.

6. Слюсаренко О. О. Поняття «лідер» і «лідерство» в сучасній науковій літературі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. 2016. Вип. 2. С. 244–246.

7. Лідерство та команда в публічному управлінні : конспект лекцій / К. В. Таранюк, Я. В. Кобушко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 175 с.

8. Словник-довідник педагогічних і психологічних термінів / за ред. А. І. Кузьмінського. Черкаси : Вид-во ЧДУ ім. Б. Хмельницького, 2002. 112 с.

Куліцька Наталя Володимирівна,
аспірант кафедри оперативного-розшукової
діяльності Національної академії внутрішніх
справ

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНФІДЕНЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Боротьба з організованою злочинністю та корупцію, виявлення та своєчасне припинення діяльності організованих груп та злочинних організацій, а також кримінальних правопорушень вчинених даними групами є однією із основних завдань правоохоронних органів України.

Статистика злочинів в Україні хоча і свідчить про зниження злочинності в 2022 року, однак за даними рейтингу опублікованого аналітиками World Population Review, Україна посідає 57 місце в списку з 136 країн, що свідчить про високий рівень злочинності, який щороку суттєво зростає в країні починаючи з 2017 по 2021 рік.

Діяльність організованих груп та злочинних організацій найбільш розповсюджена серед злочинів пов'язаних з торгівлею

наркотиками та психотропними речовина, однак майже кожний корупційний злочин, до вчинення якого причетні вищі посадові особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, вчиняється у складі організованої групи.

Організована злочинність в Україні є настільки тривалою та згуртованою, що за період незалежності країни їм вдалося проникнути у всі сфери життєдіяльності суспільства та державних органів. Через тривалий час їхнього діяльності учасникам злочинних груп вдається пристосовуватися до політичних зміни в керівництві державних органів та продовжувати свою злочинну діяльність, в тому числі шляхом підкупу новопризначених посадових осіб.

Однією із окремих категорій організованих груп можна визначити злочинні групи, учасники яких спрямовані на вчинення корупційних злочинів. Великою проблемою в боротьбі із корупцією є хибне недооцінення суспільством небезпечних наслідків, які настають від діяльності корумпованих чиновників, тим більше в такий складний для України час. Адже прояви корупції в державних інституціях, не лише впливають на обкрадання державного чи місцевого бюджету країни, але й становлять небезпеку для територіальної цілісності держави, функціонування державних органів та суспільства в цілому.

Створення Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Вищого антикорупційного суду, прийняття антикорупційних законів та внесення змін до законодавчих актів України, які посилюють відповідальність за корупційні дії та унеможливають умовно-дострокове звільнення від кримінальної відповідальності, а також проведення ряд інших змін у сфері державного управління звичайно покращує стан боротьби із корупцією, проте на даний час рівень корупції в Україні продовжує бути високим і більшість державних інституцій в країні залишаються «інфікованими» нею.

Враховуючи латентний характер корупційних злочинів, обізнаність злочинців з формами та методами проведення розслідувань, а також вузьке коло осіб, яким відомо про злочини, що готуються або уже вчинені, свідчить, що найбільш ефективним способом припинення та розкриття вказаної категорії злочинів є використання конфіденційного співробітництва.

Використання конфіденційного співробітництва під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій працівниками правоохоронних органів може проявлятися як у формі безпосереднього доручення людині, яка на конфіденційній основі

співпрацює з правоохоронними органами розкривати незаконну діяльність певної особи, або групи осіб шляхом спілкування з ними та документування незаконної діяльності, так і у формі надання допомоги працівникам правоохоронних органів під час проведення останніми негласних слідчих (розшукових) дій.

Законодавство передбачено обмеження щодо осіб, яких можна залучати до конфіденційного співробітництва та визначено умову за яких певну категорію осіб не можна залучати до співробітництва. У зв'язку з неточністю нормативно-правового регулювання умови за якої заборонено залучати до конфіденційного співробітництва певної категорії осіб, а також відсутність норми, яка б прямо вказувала на дозвіл залучати даних осіб до конфіденційного співробітництва у практиків виникає різне тлумачення статті та дискусії з даного питання, найбільше з яких стосується питання залучення до конфіденційного співробітництва адвокатів.

Враховуючи особу злочинця, незаконні дії якого були викриті за допомогою використання конфіденційного співробітництва, та коло його знайомих, особам залученим до конфіденційного співробітництва та членам їх сімей часто може загрожувати небезпека, що вимагає від працівників правоохоронного органу використання несправжніх (імітаційних) засобів під час використання такого співробітництва, в тому числі з метою забезпечення безпеки осіб, які на конфіденційній основі співпрацюють з ними.

Результати негласних слідчих (розшукових) дій одержані у процесі конфіденційного співробітництва повинні використовуватися як докази у кримінальному провадженні на рівні з іншими доказами отриманими під час досудового розслідування справи. Особи, яких було залучено до конфіденційного співробітництва, у разі необхідності повинні допитуватися працівниками правоохоронного органу та суду із збереженням у таємниці відомостей про даних осіб. Доречним було б формування практики у правоохоронних та судових органах, під час збору і дослідження доказів обмежуватися лише допитом працівників правоохоронних органів, які безпосередньо залучали особу до конфіденційного співробітництва та процесуальними документами складеними за результатами проведення негласних слідчих (розшукових) дій з використанням такого співробітництва, а допит особи залученої до співробітництва не проводити, з метою збереження у таємниці відомостей щодо даної особи і найголовніше забезпечення безпеки життя та здоров'я даної особи та членів її сім'ї.